

شرح جامع و نمونه سوالات

مجموعه دروس تخصصی (تجارت بین الملل)

«علوم اقتصادی»

مؤلف: قاسم نیک جو

پیشگفتار ناشر

خداوند بزرگ را شاکریم که فرصتی عنایت فرمود تا بتوانیم قدمی در جهت گسترش علم و فرهنگ کشور عزیزمان برداریم و مسیری هموار را در اختیار مخاطبان و داوطلبان علاقمند به ادامه تحصیل قرار دهیم. از آنجائی که در حوزه کتاب‌های درسی و کمک درسی کارشناسی ارشد کتاب‌های زیادی به رشته تحریر در آمده است با این حال وجود یک مجموعه جامع، دقیق، کامل و دارای رفرنس (منابع) مستند احساس می‌شود.

همیشه دغدغه داشتیم که ای کاش می‌شد تمامی منابع پراکنده و گاهاً دست نیافتنی کنکور در یک مجموعه به گونه‌ای جذاب و شیوا آماده می‌شد و همچنین سوالات دوره‌های قبل کنکور نیز به گونه‌ای تشریحی پاسخ داده می‌شدند، که خدش‌های بر آنها وارد نشود و خیال داوطلبان عزیز آنقدر آسوده باشد که اطلاعات مندرج در پاسخنامه‌ها را برای بهره‌گیری در آزمون خود بکار گیرند. این کار با یاری خداوند بزرگ و همکاری نخبه‌ترین دانشجویان و اساتید کشور در انتشارات ارشد هماهنگ گردید و در تمامی مقاطع تحصیلی از کاردانی به کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در حوزه آزمون‌های سراسری - آزاد و پیام نور بسته‌های آموزشی شامل کتاب‌های بانک سوالات و کتاب‌های شرح جامع درس آماده گردید. در تهیه مجموعه‌های فوق‌الذکر از فارغ‌التحصیلان کارشناسی ارشد و دکتری که حائز رتبه‌های تک رنژی کنکور می‌باشند، استفاده کرده‌ایم، تا شما عزیزان بتوانید در راستای افزایش توان علمی خود در جهت نیل به مقصود خویش نایل آید. بدون تردید می‌توان گفت که برای اولین بار در نظام آموزشی کشور مجموعه‌ای به این سبک عرضه می‌شود که در کیفیت و کمیت بی‌نظیر بوده و تمامی نیازهای دانشجویان و داوطلبان عزیز را پوشش می‌دهد. امید است که استفاده از این مجموعه عزیزان را در جهت موفقیت در آزمون یاری رسانده باشد. در پایان لازم به ذکر است که بی‌نقصی محض از آن خداوند متعال می‌باشد، بنا براین از تمامی خوانندگان و داوطلبان عزیز خواهشمندیم نظرات سازنده خود را در مورد این کتاب به سایت انتشارات ارشد اعلام نمایند تا ما را در جهت هر چه بهتر آماده کردن این محصولات یاری رسانند.

با تشکر

ناشر

www.arshadbook.ir

پیشگفتار مؤلف

من همیشه به این اصل معتقد بودم که «به جای اینکه چند کتاب را در مورد موضوعی مطالعه کنید، یک کتاب خوب را انتخاب کنید و آن را چند بار بخوانید»

در این کتاب سعی شده است که نکته‌های آموزشی و مسائل تحلیلی در قالب سوال و تست جمع‌آوری گردد به خاطر همین در خلاصه درس به نکته آموزشی زیادی برخورد نمی‌کنید بلکه باید آنرا در نمونه سؤالات جستجو کنید علتش این است که داوطلبان عزیز سعی کنند با قوه‌ی تجزیه و تحلیل، خود به این نکته‌ها دست یابند می‌توانید از صفحات سفید آخر هر فصل نکته‌ها و برداشت‌های خود را یادداشت نمایید و با این کار مطمئن باشید که نکات در ذهن شما ماندگار خواهد شد.

امیدوارم این مجموعه کمکی هر چند کوچک در جهت نیل به اهداف مورد نظرتان باشد. در اینجا لازم می‌دانم از آقایان: مهدی تقوی، مهدی کیخا، علی جلالی، حامد تفضلی و خانم شیما فرامرزیان که من را در جمع‌آوری این مجموعه یاری رسانده‌اند تشکر ویژه نمایم.

با تشکر
قاسم نیک‌جو

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار ناشر	۳
پیشگفتار مؤلف	۴
مقدمه	۸
موضوع علم اقتصاد بین‌الملل	۸
تجارت بین‌الملل از نقطه نظر مرکانتیلیست‌ها	۸

فصل اول: تئوری کلاسیک‌ها در تجارت بین‌الملل

۱-۱- هزینه‌های مطلق اسمیت	۹
۱-۲- مزیت (هزینه) نسبی ریکاردو	۹
۱-۳- تعادل در اقتصاد بسته	۱۰
۱-۴- بهره‌گیری از تجارت	۱۱
۱-۵- شرایط تعادل نرخ مبادله بین‌المللی	۱۲
۱-۶- حدود نرخ مبادله‌ی تجاری	۱۳
۱-۷- تعیین نرخ تعادل با استفاده از مستطیل تجارت	۱۳
۱-۸- مزیت نسبی ریکاردو: حالت چندین کالا	۱۴
مجموعه تست‌های فصل اول	۱۵
پاسخنامه تست‌های فصل اول	۲۳

فصل دوم: تئوری‌های نئوکلاسیک در تجارت بین‌الملل

۱-۲- شکل و موقعیت مرز امکانات تولید	۳۷
۲-۲- اساس تجارت بین‌الملل و منافع حاصل از آن در شرایط هزینه‌های صعودی	۳۹
۲-۳- تقاضای معکوس (برگشت تقاضا)	۴۰
۲-۴- بهره‌گیری از تجارت	۴۱
۲-۵- تئوری هکشر-اوهلین	۴۲
مجموعه تست‌های فصل دوم	۴۴
پاسخنامه تست‌های فصل دوم	۵۷
پیوست	۷۴
پیوست الف: منحنی‌های بی تفاوتی تجارت	۷۴

فصل سوم: تعادل و سایر عناوین در تجارت

۱-۳ تعادل جزئی در تجارت.....	۷۹
۲-۳ تعیین نرخ مبادله در حالت تعادل کلی.....	۷۹
۳-۳ کشش‌ها، تعادل چند گانه و شرط پایدار تعادل.....	۸۰
۴-۳ تعادل چند گانه و شرایط تعادل پایدار.....	۸۲
۵-۳ رقابت ناقص و سایر عناوین در تجارت:.....	۸۲
مجموعه تست‌های فصل سوم.....	۸۵
مجموعه تست‌های فصل سوم.....	۹۵

فصل چهارم: رشد اقتصادی و تجارت بین‌الملل

۱-۴ تغییرات سلیقه (ترجیح).....	۱۱۱
۲-۴ رشد عوامل تولید.....	۱۱۱
۳-۴ پیشرفت تکنولوژی.....	۱۱۲
۴-۴ اثر رشد اقتصادی بر حجم تجارت.....	۱۱۳
۵-۴ کشورهای بزرگ و رشد اقتصادی.....	۱۱۳
۶-۴ رشد فلاکت بار.....	۱۱۴
نمونه سوالات فصل چهارم.....	۱۱۵
مجموعه تست‌های فصل چهارم.....	۱۱۹

فصل پنجم: محدودیت‌های تجاری

تعرفه‌ها.....	۱۲۹
۱-۵ آثار تعرفه بر تعادل جزئی (در کشور کوچک).....	۱۲۹
۲-۵ آثار تعرفه بر تعادل عمومی (در کشور کوچک).....	۱۳۰
۳-۵ آثار وضع تعرفه بر تعادل جزئی (کشور بزرگ).....	۱۳۱
۴-۵ آثار وضع تعرفه بر تعادل عمومی (در کشور بزرگ).....	۱۳۱
۵-۵ نرخ تعرفه‌ی بهینه.....	۱۳۲
۶-۵ قضیه استالپر-ساموئلسون.....	۱۳۳
۷-۵ نرخ تعرفه بر صادرات.....	۱۳۳
۸-۵ نرخ تعرفه حمایتی موثر.....	۱۳۴
۹-۵ موانع غیر تعرفه‌ای به تجارت.....	۱۳۵
مجموعه تست‌های فصل پنجم.....	۱۳۷
پاسخنامه تست های فصل پنجم.....	۱۴۴

فصل ششم: اتحادیه‌های اقتصادی

۱-۶ انواع همکاری‌های اقتصادی.....	۱۵۹
۲-۶ اثرات اتحادیه اقتصادی گمرکی.....	۱۵۹
۳-۶ شرایط و خصوصیات یک بازار مشترک.....	۱۶۰
مجموعه تست‌های فصل ششم.....	۱۶۱
پاسخ تست های فصل ششم.....	۱۶۲

فصل اول

تئوری کلاسیک‌ها در تجارت بین‌الملل

عناوین اصلی

◀ مقدمه

◀ هزینه‌های مطلق اسمیت

◀ مزیت نسبی ریکاردو

◀ تعادل در اقتصاد بسته

◀ بهره‌گیری از تجارت

◀ شرایط تعادل نرخ مبادله بین‌المللی

◀ محدود نرخ مبادله‌ی تجاری

◀ تعیین نرخ تعادل با استفاده از مستطیل تجارت

◀ مزیت نسبی ریکاردو: حالت چندین کالا

◀ تست‌های آفر فصل

◀ پاسخ تست‌های آفر فصل

موضوع علم اقتصاد بین الملل

علم اقتصاد بین الملل با مباحث زیر سروکار دارد: الف: نظریه خالص تجارت بین الملل: که اساس تجارت بین الملل و منافع حاصل از آن را بررسی می کند.

ب: نظریه سیاست بازرگانی خارجی: که دلایل ایجاد موانع و محدودیت های تجاری خارجی و نتایج حاصل از آن را بررسی می کند.

ج: تراز پرداخت ها: دریافت ها و پرداخت های یک کشور به کشورهای دیگر و مبادلات ارزی را بررسی می کند.

د: اصلاح تراز پرداخت ها: با مکانیسم تصحیح عدم تعادل تراز پرداخت ها در سیستم مختلف پولی بین المللی سروکار دارد.

📖 نکته: مبحث الف و ب جنبه های اقتصاد خرد بین الملل و مبحث ج و د جنبه های اقتصاد کلان بین الملل را تشکیل می دهد.

تجارت بین الملل از نقطه نظر مرکانتیلیست ها

بهترین راه برای کسب ثروت و قدرت، صادرات بیشتر و واردات کمتر مابه التفاوت صادرات و واردات با ورود فلزات قیمتی به ویژه طلا تسویه می شود. سیاست دولت نیز تشویق صادرات و محدودیت در واردات است.

فصل اول

تئوری کلاسیک‌ها در تجارت بین‌الملل

۱-۱- هزینه‌های مطلق اسمیت

براساس این نظریه اگر دو کشور و دو کالا وجود داشته باشند اگر کشوری بتواند کالایی را با مقدار کار کمتر نسبت به کشور دیگر ارزان تر تولید کند آن کشور در تولید آن کالا دارای مزیت مطلق است و تمایل به صادرات آن خواهد داشت و در مقابل تمایل به واردات کالایی را خواهد داشت که در آن مزیتی ندارد.

با توجه به شکل روبرو کشور A برای تولید ۱ واحد کالای X، ۳ واحد کار ($aL_x^A = 3$) صرف کرده است:

کشور	محصول	
	A	B
x	۳	۱
y	۱	۴

و ($aL_x^B = 1$) یعنی کشور B برای تولید ۱ واحد X ۱ واحد نیروی کار صرف کرده است بنابراین کشور B در تولید x مزیت مطلق دارد ($aL_x^B < aL_x^A$) و همین طور ($aL_y^A < aL_y^B$) می‌باشد در این صورت این دو کشور با هم تجارت می‌کنند و کشور A کالای y و کشور B کالای X را صادر می‌کنند ولی اگر مثلاً کشور B در تولید هر دو کالای x و y مزیت مطلق داشته باشند. ($aL_y^B < aL_y^A, aL_x^B < aL_x^A$) آنگاه دو کشور با هم تجارت می‌کنند؟

پاسخ آدام اسمیت به این شرایط منفی است ولی ریکاردو با استفاده از تئوری مزیت نسبی به این پرسش جواب مثبت می‌دهد.

۱-۲- مزیت (هزینه) نسبی ریکاردو

مدل هزینه‌ها (مزیت) نسبی ریکاردو براساس مفروضات زیر بنا نهاده شده است:

الف: تئوری ارزش کار ب: تقسیم بین‌المللی کار ج: دو کشور و دو کالا د: تحرک کامل عوامل تولید در داخل کشور و عدم تحرک کامل در سطح بین‌المللی ه: منابع در اشتغال کامل هستند.
و: تخصص با هزینه‌های ثابت صورت می‌پذیرد یعنی: aLi ثابت است.
ز: هیچگونه هزینه حمل و نقلی وجود ندارد.

تئوری ارزش کار: ارزش هر کالا مستقیماً به مقدار کار یا زمان کار لازم برای تولید آن کالا بستگی دارد.
با توجه به این تئوری تنها عامل تولید موجود همان کار است. و رابطه‌ی روبرو برقرار است.

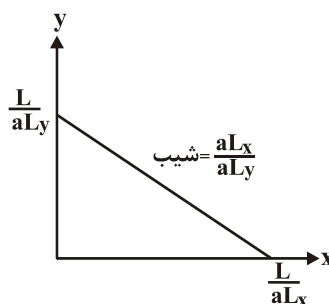
$$(۱) \quad aL_x \cdot x + aL_y \cdot y \leq L$$

$$\Rightarrow (۲) \quad aL_x \cdot x + aL_y \cdot y = L$$

از آنجایی که طبق فرض در اشتغال کامل قرار داریم بنابراین رابطه (۲) معادله مرز امکانات تولید می باشد.

$$MRT_{xy} = \frac{dy}{dx} = \frac{aL_x}{aL_y}$$

$$MRT_{xy} = \frac{\frac{L}{aL_y}}{\frac{L}{aL_x}}$$

بنابراین در تئوری ریکاردو از آنجا که aL_i ثابت است، رابطه $MRT_{xy} = \frac{\frac{L}{aL_y}}{\frac{L}{aL_x}}$ برقرار است، یعنی می توانیم با حداکثر

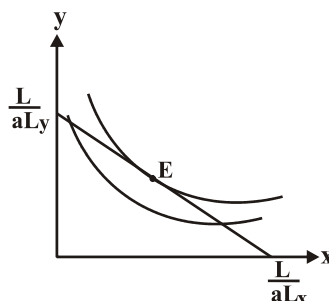
تولید y و x ، به نرخ نهایی جانشینی بین دو کالا دست پیدا کنیم.

۱-۳- تعادل در اقتصاد بسته

تعادل در این اقتصاد زمانی حاصل می شود که مرز امکانات تولید با بالاترین منحنی بی تفاوتی جامعه مماس شود که در

$$(۱) \quad MRT_{xy} = MRS_{xy} = \frac{P_x}{P_y}$$

نقطه E حاصل می شود در این صورت داریم:

نسبت قیمت های تعادلی نیز با نرخ نهایی جانشینی تولید و مصرف برابر می شود. و در تئوری ریکاردو نیز رابطه (۲)

$$(۲) \quad \frac{P_x}{P_y} = \frac{aL_x}{aL_y} = \frac{\frac{L}{aL_y}}{\frac{L}{aL_x}}$$

حاصل می شود.

یا به عبارتی نرخ مبادله x به y برابر با نسبت مقدار کار صرف شده برای x به محتوای کار صرف شده برای y یا نسبت حداکثر تولید y به حداکثر تولید x می‌باشد. جدول زیر براساس حداکثر تولید x و y با بکارگیری از کلیه عوامل تولید (کار) و هزینه‌های ثابت (aL_i) ثابت) در هفته تنظیم شده است یعنی کشور A می‌تواند در هفته حداکثر ۲۰ واحد، x با بکارگیری تمام نیروی کار خود تولید کند بشرطی که y تولید نکند و کشور B ۳۰ واحد، x تولید خواهد کرد. یه به عبارتی:

$$\frac{L_B}{aL_x^B} = 30, \quad \frac{L_A}{aL_x^A} = 20.$$

کشور	محصول	
	A	B
X (در هفته)	۲۰	۳۰
Y (در هفته)	۱۰	۵۰

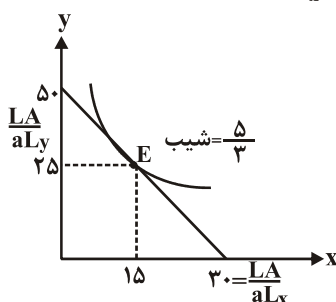
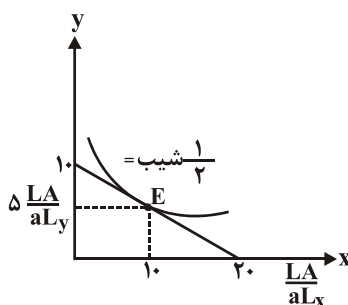
این اختلاف در تولید را می‌توان به علت اختلاف در موجودی نیروی کار دو کشور (L) یا به علت اختلاف در بهره‌وری نیروی کار (aL_i) دو کشور در تولید دو کالا دانست بنابراین طبق جدول ذکر شده:

$$MRT_{xy}^A = \left(\frac{P_x}{P_y} \right)^A = \frac{10}{20} = \frac{1}{2}$$

$$MRT_{xy}^B = \left(\frac{P_x}{P_y} \right)^B = \frac{50}{30} = \frac{5}{3}$$

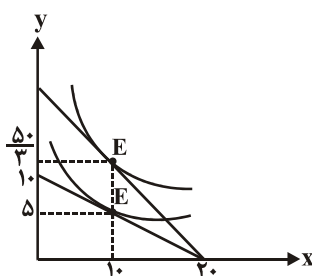
۴-۱- بهره‌گیری از تجارت

کشور A در انزوای تجاری در نقطه‌ی E به تعادل می‌رسد و نسبت قیمت $\frac{P_x}{P_y} = \frac{1}{2}$ تعیین می‌شود یعنی به ازای هر واحد واحد x ، y ارزش دارد و مبادله می‌شود و همین‌طور در کشور B در انزوای تجاری هر واحد x ، $\frac{5}{3}$ واحد y ارزش دارد و مبادله می‌شود کشور A ، ۱۰ واحد x و ۵ واحد y تولید و مصرف خواهد کرد و کشور B ۱۵ واحد x و ۲۵ واحد y تولید و مصرف خواهد کرد.

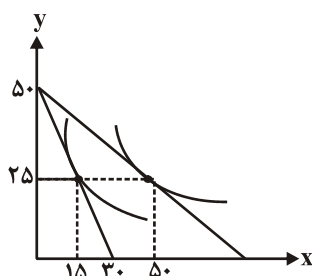

در کشور A ارزش هر واحد x، $\frac{5}{3}y$ می‌باشد ولی ارزش هر واحد x در کشور B $\frac{5}{3}$ واحد y می‌باشد و این یعنی اینکه کالای x به طور نسبی در کشور A ارزان تر است حال اگر به سمت تولید x رود و فقط x تولید کند و بخواهد همان ۱۰ واحد x را مصرف کند در این صورت ۱۰ واحد را صادر خواهد کرد و اگر آن را به قیمت کشور B بفروشد یعنی باید $\frac{5}{3} \left(10 \times \frac{5}{3} \right) = \frac{250}{9}$ از کشور B بگیرد نقطه مصرف او از E به E' تغییر پیدا کند و به جای ۵ واحد مصرف y، $\frac{5}{3}$ مصرف y خواهد کرد و از تجارت سود می‌برد و رفاه کشور A زیاد می‌شود.

و همین طور کشور B به سمت تخصیص کامل در تولید y حرکت خواهد کرد و اگر بخواهد همان ۲۵ واحد y را مصرف کند آنگاه ۲۵ واحد y را صادر خواهد کرد و اگر آنرا به قیمت کشور A $\frac{P_y}{P_x} = 2$ یعنی هر واحد y، ۲ واحد x ارزش دارد) بفروشد آنگاه ۵۰ واحد x (۲۵×۲) از کشور A خواهد گرفت و مصرف خواهد کرد که در این صورت به سطح رفاه بالاتری دست خواهد یافت و از تجارت سود می‌برد.

بنابراین در نظریه ریکاردو کشورها به سمت تخصیص شدن در تولید کالایی خواهند رفت که آنرا به نسبت ارزان تر از کشور دیگر تولید خواهند کرد یعنی:

$$\frac{aL_x^A}{aL_y^A} = \left(\frac{P_x}{P_y} \right)^A < \left(\frac{P_x}{P_y} \right)^B = \frac{aL_x^B}{aL_y^B} \Rightarrow \left(\frac{P_y}{P_x} \right)^B < \left(\frac{P_y}{P_x} \right)^A$$

در این صورت کشور A به سمت تخصیص در تولید x و کشور B به سمت تخصیص تولید y خواهد رفت و سپس براساس نرخ مبادله‌ای با هم به تجارت می‌پردازند و از منافع حاصل از آن بهره خواهند برد.

۱-۵- شرایط تعادل نرخ مبادله بین‌المللی

بدیهی است که بازار زمانی در شرایط تعادل قرار خواهد گرفت که مقدار صادرات یک کشور از هر کالا برابر مقدار واردات کشور دیگر از آن کالا باشد و در این زمان است که تمایل به تغییرات بیشتر در نرخ‌های مبادله بین‌المللی از بین می‌رود. و قیمت در تعادل است. می‌توان شرط بالا را به صورت زیر بیان کرد:

$$\text{واردات } x = \text{صادرات } x$$

به کشور B از کشور A

$$\text{واردات } y = \text{صادرات } y$$

به کشور A از کشور B

حال فرض کنید که قیمت جهانی همان قیمت داخلی کشور A یعنی $\frac{P_x}{P_y} = \frac{1}{3}$ باشد در این صورت همان طور گفته شد

کشور B ۲۵ واحد y را صادر و ۵۰ واحد x را در این قیمت می‌خواهد وارد کند ولی کشور A بعد از تجارت به سمت

تخصصی شدن در تولید X نیز حرکت کند، چون نسبت قیمت‌ها همان $\frac{P_x}{P_y} = \frac{1}{3}$ می‌باشد، در همان نقطه‌ی E در حالت انزوای

تجاری مصرف خواهد کرد در این صورت کشور A ۱۰ واحد x صادر و ۵ واحد y وارد می‌کند و ما در اینجا مازاد تقاضا برای x و مازاد عرضه بر y خواهیم داشت چون کشور B، ۵۰ واحد x را طلب می‌کند و ۲۵ واحد y را می‌خواهد صادر کند در این

صورت $\uparrow \frac{P_x}{P_y}$ رشد خواهد کرد. یعنی قیمت نسبی کالای x افزایش می‌یابد.

این قیمت آنقدر تغییر خواهد کرد تا شرط بالا محقق شود.

۱-۶- حدود نرخ مبادله‌ی تجاری

قیمت نسبی جهانی حتماً بین قیمت نسبی داخلی دو کشور قرار دارد و با توجه به مثال ذکر شده اگر دو کشور A و B وارد

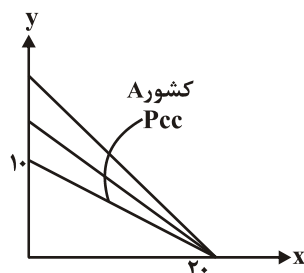
تجارت شوند آنگاه حتماً $\frac{1}{3} \leq \left(\frac{P_x}{P_y}\right)^w \leq \frac{5}{3}$ خواهد بود و اگر $\left(\frac{P_x}{P_y}\right)^w > \frac{5}{3}$ باشد کشور B از تجارت متضرر خواهد شد و

اگر $\left(\frac{P_x}{P_y}\right)^w < \frac{1}{3}$ باشد کشور A از تجارت متضرر خواهد شد چرا؟

۱-۷- تعیین نرخ تعادل با استفاده از مستطیل تجارت

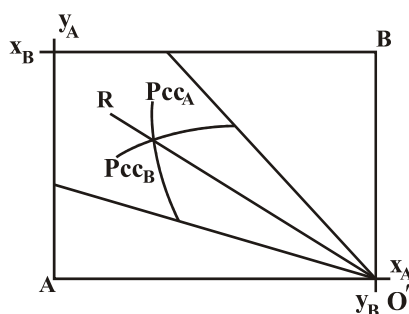
اگر کشور A را در نظر بگیریم که در تولید x به تخصص کامل رسیده است منحنی p_{cc} مکان هندسی نقاطی است که در

نرخ‌های مبادله بین‌المللی مصرف خواهد کرد و از اینجا میزان صادرات و واردات او مشخص خواهد شد. اگر دو کشور A و B را وارد مستطیل مورد نظر کنیم.

بنابراین نقطه‌ی تولید هر دو کشور O' می‌باشد جایی که منحنی‌های p_{cc} همدیگر را قطع کنند و شیب خط گذرنده از

O' به R در واقع قیمت نسبی تعادلی بین‌المللی است و در این نقطه R میزان صادرات و واردات کالاها با هم برابر است.

۱-۸- مزیت نسبی ریکاردو: حالت چندین کالا

اگر چندین کالا در اقتصاد وجود داشته باشد کشورها کالایی را تولید و صادر خواهند کرد که قیمت تمام شده‌ی آن کمتر از قیمت تمام شده در کشور دیگر باشد یعنی رابطه (۱) $p_x^A > p_x^B$.
 آنگاه کشور B کالای x را صادر و کشور A این کالا را وارد خواهد کرد. از آنجایی که طبق فرض، بازار رقابتی در کشور حاکم بود. پس:
 طبق نظریه ریکاردو:

$$MP_L^x = AP_L^x \Rightarrow \frac{1}{AP_L^x} = aL_x$$

$$P_X^A \cdot mpL_A = W_A \Rightarrow P_X^A = W_A \cdot \frac{1}{mpL_A} = W_A \cdot aL_X^A$$

$$\Rightarrow (2) P_X^A > W_A \cdot aL_X^A$$

$$W_A \cdot aL_X^A > W_B \cdot aL_X^B$$

$$\Rightarrow \frac{W_A}{W_B} > \frac{aL_X^B}{aL_X^A} \quad (3)$$

در این صورت طبق رابطه (۳) آنگاه کشور B کالای x را صادر خواهد کرد و کشور A کالای x را وارد خواهد نمود.
 درواقع در صورت وجود چندین کالا در اقتصاد برای تعیین کالاهای صادراتی و وارداتی باید حتماً نسبت دستمزدها در دو کشور را داشته باشیم.

مثال

با توجه به اطلاعات داده شده اگر نسبت دستمزدها $\frac{W_A}{W_B} = 1$ باشد آنگاه کشور B چه نوع کالاهایی را صادر یا وارد خواهد کرد؟

از رابطه (۳) برای بدست آوردن جواب بهره می‌بریم: $\frac{aL_X^B}{aL_X^A} = 2 > 1 = \frac{W_A}{W_B}$

کشور محصول	aL_i^A	aL_i^B	$\frac{aL_i^B}{aL_i^A}$
x	۱	۲	۲
y	۳	۲	$\frac{۲}{۳}$
z	۲	۵	$\frac{۵}{۲}$

آنگاه حتماً $p_x^A < p_x^B$ خواهد بود و کشور B این کالا را وارد خواهد کرد. طبق همین استدلال کشور B کالای z را نیز وارد می‌کند و y را صادر خواهد کرد.

مجموعه تست‌های فصل اول

۱- یک مدیر می‌خواهد برای دو کار مختلف شخص یا اشخاصی را استخدام کند نفر اول برای تولید x در هر ساعت ۳ واحد و برای تولید y در هر ساعت ۴ واحد و نفر دوم برای تولید x در هر ساعت ۲ واحد و برای تولید y در هر ساعت ۳ واحد تولید می‌کند مدیر چه تصمیمی می‌گیرد؟

- (۱) استخدام نفر اول
(۲) استخدام نفر دوم
(۳) استخدام نفر اول برای کار x و نفر دوم برای کار y
(۴) استخدام نفر اول برای کار y و نفر دوم برای کار x

۲- در شرایط روبرو تجارت به چه شکلی است؟ (براساس حداکثر تولید کالاها می‌باشد)

کشور	A	B
محصول	۴	۲
x	۲	۱
y	۱	۲

- (۱) کشور A، x صادر و y وارد می‌کند
(۲) کشور B، x صادر و y وارد می‌کند.
(۳) اصلاً تجارتی صورت نمی‌گیرد.
(۴) کشور B، y صادر و x وارد می‌کند.

۳- در جدول روبرو تجارت در محدوده قیمت $2 < \left(\frac{p_x}{p_y}\right)^w < \frac{1}{2}$ برای دو کشور سودآور است محتوای کار صرف شده (aL_x) برای

کشور	A	B
محصول	۳	۱
x	۳	۱
y	۱	۳

کشور A چقدر است؟

- (۱) ۴
(۲) ۳
(۳) ۲
(۴) ۱

۴- با توجه به جدول روبرو اگر نرخ برابری دلار به مارک، ۲ دلار = ۱ مارک تثبیت شده باشد در این صورت دستمزدها اسمی در دو کشور چگونه باشد تا تجارت بین دو کشور متعادل شود؟ (براساس محتوای کار صرف شده) (پول کشور A دلار و کشور B مارک است)

کشور	A	B
محصول	۲	۳
x	۲	۳
y	۳	۱

- (۱) $\frac{2}{3} < \frac{w_A}{w_B} < 3$
(۲) $1 < \frac{w_A}{w_B} < 2$
(۳) $1 < \frac{w_A}{w_B} < 3$
(۴) نمی‌توان معلوم کرد.

۵- با توجه به جدول روبرو اگر نرخ مزد در کشور A ۶ دلار در ساعت و در کشور B، ۲ مارک باشد درچه نرخ ارزی تجارت بین دو کشور متعادل خواهد بود؟ (محتوای کار صرف شده برحسب ساعت)

کشور	A	B
محصول	۴	۳
x	۴	۳
y	۲	۴

- (۱) ۲ دلار = ۱ مارک
(۲) ۴ دلار = ۱ مارک
(۳) ۱ دلار = ۱ مارک
(۴) ۰/۵ دلار = ۱ مارک

۶- با توجه به جدول روبرو که براساس محتوای کار صرف شده (aL_i) است اگر هزینه حمل و نقل به ازای یک واحد نقل و انتقال

کالا به دو کشور، ۱ واحد نیروی کار باشد و قیمت جهانی $\left(\frac{p_x}{p_y}\right)^w = 1$ باشد آنگاه تجارت به چه شکلی است؟

کشور	محصول	A	B
		x	y
۱	x	۲	۴
۲	y	۲	۲

(۱) هردو کشور در یک کالا به تخصص می رسد و تجارت می کنند.

(۲) هردو کشور در داخل هردو کالا را تولید می کنند و تجارت نمی کنند.

(۳) برای کشور A، تجارت سود آور ولی برای کشور B تجارت سود آور نیست.

(۴) برای کشور B، تجارت سود آور ولی برای کشور A تجارت سود آور نیست.

۷- براساس تست قبلی اگر هزینه حمل و نقل ۲ واحد نیروی کار برای انتقال ۱ واحد x وضع شود، ۱ واحد نیروی کار برای انتقال y

صورت گیرد، تجارت به چه شکلی است؟

(۱) تجارت صورت نمی گیرد.

(۲) تجارت برای هردو سوآور است.

(۳) تجارت برای کشور A سود آور و برای کشور B غیرسودآور است.

(۴) تجارت برای کشور B سودآور و برای A غیرسودآور است.

۸- برطبق جدول روبرو اگر $\left(\frac{p_x}{p_y}\right)^w = \frac{2}{3}$ باشد کشور A، B و C به ترتیب چه نوع کالایی را صادر خواهند کرد؟ (برحسب aL_i)

کشور	محصول	A	B	C
		x	y	z
۱	x	۱	۲	۱
۲	y	۲	۱	۱

(۱) y, x, y

(۲) x, y, x

(۳) y, x, x

(۴) x, x, y

۹- بر اساس تست قبل کدام گزینه درست است؟

(۱) کشور A، B و C هر سه با هم تجارت خواهند کرد.

(۲) کشور A با کشور C تجارت می کند ولی با کشور B تجارت نخواهد کرد.

(۳) کشور B با هردو کشور تجارت می کند ولی دو کشور A و C تجارت نمی کند.

(۴) هیچ کدام

۱۰- اگر سه کالا در اقتصاد جهانی داشته باشیم $\left(\frac{p_x}{p_y}\right)^w = 1$ ، $\left(\frac{p_x}{p_z}\right)^w = 2$ باشد آنگاه هر واحد Z چند واحد y می ارزد؟

(۲) ۱

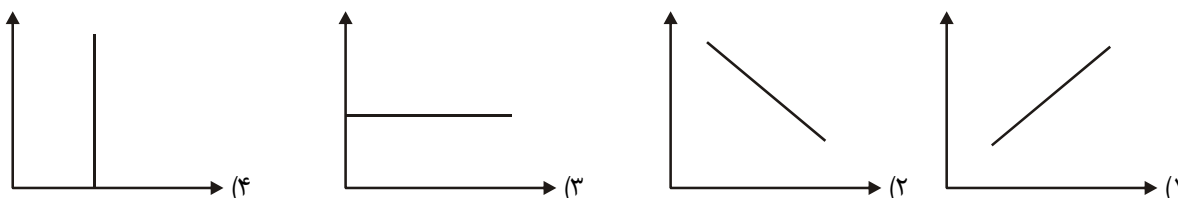
(۱) ۰٫۵

(۴) ۳٫۵

(۳) ۲

۱۱- اگر آزمون تجربی الگوی ریکاردو در تجارت بین‌الملل توسط آزمون تأیید شود خط برآزش شده بین این دو متغیر باید به چه شکلی در بیاید؟

$$\frac{\text{بهره وری کارگران آمریکا}}{\text{بهره وری کارگران انگلیس}} = \text{محور عمودی} = \frac{\text{صادرات انگلیس}}{\text{صادرات آمریکا}} = \text{محور افقی}$$

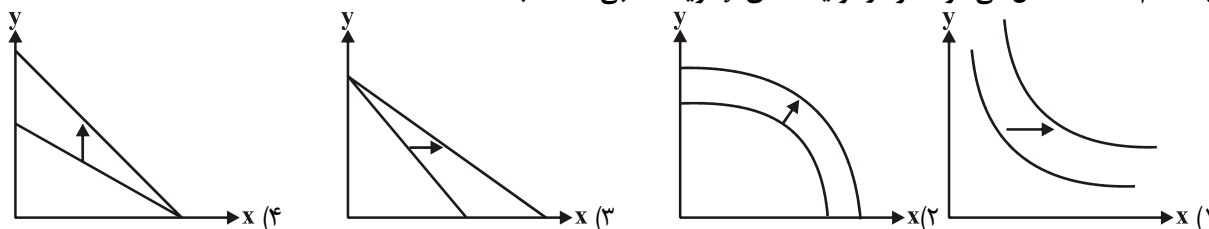

۱۲- حداکثر مقدار گندم یا پارچه‌ای که کشور A می‌تواند تولید کند در جدول زیر آمده است اگر هزینه فرصت تولید ۱ واحد پارچه در محدوده صفر تا ۴۰ واحد برابر ۱ واحد گندم باشد هزینه فرصت ۱ واحد پارچه در محدوده (۸۰-۴۰) چند واحد گندم است؟

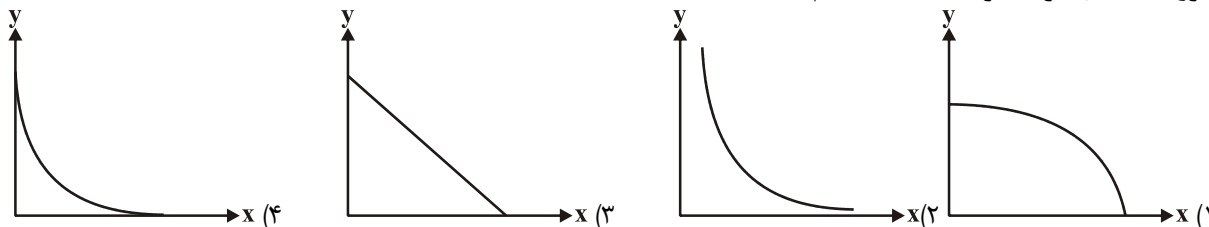
کشور	محصول
A	گندم
	پارچه

(۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

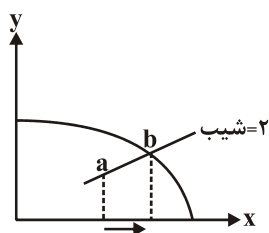
۱۳- اگر مرز امکانات تولید کشور به صورت هزینه فرصت ثابت باشد آنگاه مرز امکانات مصرف آن به چه شکلی است و بعد از تجارت به کدام سمت منتقل می‌شود اگر در تولید کالای Y مزیت نسبی داشته باشد؟

۱۴- مرز امکانات با هزینه فرصت کاهنده کدام است؟

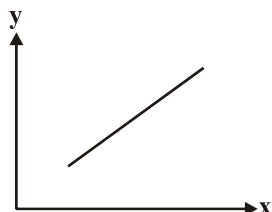

۱۵- هزینه فرصت تولید کالای X از نقطه a به نقطه b در مرز امکانات تولید روبرو چند است؟

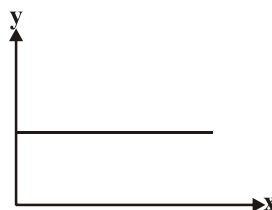
(۱) صفر
(۲) ۱
(۳) ۲
(۴) معلوم نیست.

۱۶- منحنی امکانات تولید روبرو کدام یک از اصول اقتصاد را نقض می کند؟

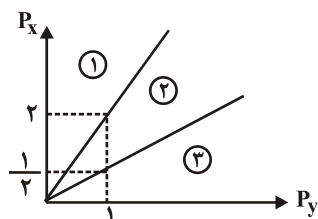
- (۱) اصل بازدهی نزولی
- (۲) اصل کمیابی
- (۳) قانون بازدهی نسبت به مقیاس
- (۴) هیچکدام

۱۷- در مرز امکانات تولید روبرو کالای y چه نوع کالایی می تواند باشد؟

- (۱) کالای گیفن
- (۲) کالای بد
- (۳) هوا
- (۴) کالای نرمال

۱۸- اگر هزینه فرصت کالای x در کشور A برابر ۲ واحد y و هزینه فرصت همین کالا در کشور B برابر $\frac{1}{3}$ واحد y باشد در این صورت در کدام منطقه تجارت بین دو کشور شکل می گیرد؟

- (۱) ۱
- (۲) ۲
- (۳) ۳
- (۴) هیچکدام

۱۹- چه عاملی باعث اختلاف در قیمت های نسبی کالاها قبل از تجارت بین دو کشور نمی شود؟

- (۱) اختلاف در برخورداری از عوامل
- (۲) تفاوت در تکنولوژی
- (۳) اختلاف در درآمد کشورها
- (۴) اختلاف در الگوهای مصرف

۲۰- اگر کشوری از تجارت خارجی سود برد نقطه ی مصرف آن کشور،

- (۱) روی مرز امکانات تولید آن کشور واقع می شود.
- (۲) داخل مرز امکانات تولید واقع می شود.
- (۳) بالای مرز امکانات تولید واقع می شود
- (۴) ۱ و ۳ درست است.

۲۱- مرکانتیلیست ها با کدام یک از موارد زیر مخالف بودند؟

- (۱) تجارت آزاد
- (۲) تشویق صادرات
- (۳) محدودیت واردات
- (۴) اندوختن طلا

۲۲- چه سهمی از تجارت جهانی مبتنی بر مزیت مطلق است؟

- (۱) تمام
- (۲) اکثر
- (۳) بخشی
- (۴) هیچ

۲۳- قانون مزیت نسبی ریکاردو بر چه اساسی قرار دارد؟

- (۱) نظریه هزینه ترجیح
- (۲) نظریه ارزش کار
- (۳) بازدهی نزولی
- (۴) همه موارد